Ն. 4771 | 1901 ՓԵՏՐՎԱՐ 21 ՇԱԲԹԷՆԳԻՀ | 1318 ՋԻԼԳԱՏԷ 15 | ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐՄ.

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐՄ.

1877 ՍԷՊԷՄԲԵՐ ԹՎԷՍԻՆ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՏՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսվայ	6 ամսվայ	3 ամսվայ
ՍՊԱՄԱԿԱՆ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մեկ համարը 20 ղրուշ.

ԲՈԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

صاحب امتیاز: جیولکیان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جریدهٔ شرقیه (۱۲۹۳ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIÉ
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՏՅԱԹԼԱՐԸ

1թնհ.	2թնհ. վե 3թնհ. սահիպե ղրշ. 5
4թնհ. սահիպե	11թ 10ռ. հս. » 3

Խաբէթանէսի Սթամպօլա Գազէթան Ամէն հանգէպինէ դուրս կու գայ 20 ձիվէլէկեան մարդասէրներու մէջ։ Գինը՝ 20 ղրշ։ Մեկ տարի՝ 140 ղրշ։ Կիսամեայ՝ 70 ղրշ։ Եռամսեայ՝ 40 ղրշ։ Մեկ համարը նոր գրեր ունենալու դէպքում՝ 20 ղրշ։ Գրասենեակի հասցեն՝ Գալաթա, Ֆրանկ Ճամլասը։ Տիգրան Ճիվէլէկեան մրցանակաւոր օրագիր։ Մեկնաբանները պէտք է ուղղուին Տիգրան Ճիվէլէկեան։ Գրասենեակ՝ Գալաթա։

ԳԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բրէթօրիատան Լօնտրայա չէքիլեն խուսուսի պիր Թէլեգրաֆա կէօրէ, Գօնէր ժէնէրալը Գօթա՝ Թէսլիմ օլմասը խուսուսընա հաղբրլրգալար կէօրմէք իչէուն ժէնէրալ լօրտ Գրիւկէրին Թալիմաթլարընա պէսքէլյօր։

Միւղաքէրաթը սուլհիյէ իրթասընա մէմուր Զին մուրախասը Լի Հունկ Շանկ եէնիտէն պաղը պիր սուրէթէ խասթալանմըշ օլուղընդան, սուլհ միւղաքէրաթը Թէքրար Թ-Թիւ օլընմըշ տը։

Սրանէա նախկէր հիւքիւմէթի գրալեցա Բրիսթիւ՝ եէնի հէյէթը վիւքէլանը Թէքէլիւնէ սերպէսթի (լիպերալ) Ֆրգասընա մէնսուպ Մ. Սակասթոյը մէմուր նասպ էթմիշ տիր։

Ինկիլթէրանը գու սէնէքի մէսարէֆի՝ մարտ 31է գասար, պէշ միլիառա պալիզ օլաճագ տիր։ Հարպէյէ նէզարէթի՝ 75 միլիօնլէգ պիր զամմը թախսիսաթ Թալեպ էտիյօր։

ՏԱՍՏԻԼԻՑԷ

Պէշիքթաշ մուհաֆիզը տէվլ. Հաճի Հասան բաշա հաղրէթլէրի իլե սէր գահվէճիի հաղրէթը Բահչաշէհիր խալիլ պէյ հաղրէթլէրի վասբիասը յալա Պէշիքթաշ վէ ճիվար մահալլէլերինէ պուլընան ֆուգարայա 21 ատէտ գօյուն իլե ճգմէճ վէ սիրէյէթ Սէնէյէ Թեվֆիք էսիլմիշ տիր։

—Թէրճանէի Ամիրէ Թօր ֆազրիգասընա Եարբլմէզ օլան Թօրլար՝ Պահրիյէ նէզարէթիյլէ Թօրթանէք Ամիրէ մուշիրիյէթինէն ընթէրխապ իսթէճէք պիրեր հէյեէթ մարիֆէթիյլէ Թէճրիպէլերիին ճմրասը իչիւն պա իրատէի Սէնէյէ Զաթալճայա կէօնտէրիլէճէքլեր տիր։

—Ցերսասէթ Ամերիգա սէֆիրի ճէտիտի Մ. Լէյման՝ տիւն սապահ Շարգ սիրաթ գաթարը յլա Ցերսասէթէ կէլմիշ տիր։ Թարաֆը հազրէթը Բահչահիսէն սիւրի. Ղալիպ պէյ հազրէթլէրի վէ Սասարէթ վէ Խարիճիյէ նէզարէթի Թերճէմանլարը ըսմը իսթիգպալի իչիւն էթմիշլեր տիր։ Սէֆիրը մուշարէթիյ Սերքէճի սթասիոնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Սասարէթ Թերճէմանը սթուի. Խալէսասին վէ Խարիճիյէ նէզարէթի Թերճէմանը սասա. Սասասասին պէյ էֆ.լէր հազարթը սասի՝ Սերքէճի սթասիոնընա կէտերէք Մ. Լէյման ըսմը խօշամէսիյէ իչիւն էյլէմիշլերիր։ Սէֆիրը Սերքէճի սթասիոնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մ. Լէյման ինկիլթէրանը գու սէնէքի մէսարէֆի՝ մարտ 31է գասար, պէշ միլիառա պալիզ օլաճագ տիր։ Հարպէյէ նէզարէթի՝ 75 միլիօնլէգ պիր զամմը թախսիսաթ Թալեպ էտիյօր։

ԹԱԼԻԼԻՑԷ

Պէշիքթաշ մուհաֆիզը տէվլ. Հաճի Հասան բաշա հաղրէթլէրի իլե սէր գահվէճիի հաղրէթը Բահչահի խալիլ պէյ հաղրէթլէրի վասբիասը յալա Պէշիքթաշ վէ ճիվար մահալլէլերինէ պուլընան ֆուգարայա 21 ատէտ գօյուն իլե ճգմէճ վէ սիրէյէթ Սէնէյէ Թեվֆիք էսիլմիշ տիր։

—Թէրճանէի Ամիրէ Թօր ֆազրիգասընա Եարբլմէզ օլան Թօրլար՝ Պահրիյէ նէզարէթիյլէ Թօրթանէք Ամիրէ մուշիրիյէթինէն ընթէրխապ իսթէճէք պիրեր հէյեէթ մարիֆէթիյլէ Թէճրիպէլերիին ճմրասը իչիւն պա իրատէի Սէնէյէ Զաթալճայա կէօնտէրիլէճէքլեր տիր։

—Ցերսասէթ Ամերիգա սէֆիրի ճէտիտի Մ. Լէյման՝ տիւն սապահ Շարգ սիրաթ գաթարը յլա Ցերսասէթէ կէլմիշ տիր։ Թարաֆը հազրէթը Բահչահիսէն սիւրի. Ղալիպ պէյ հազրէթլէրի վէ Սասարէթ վէ Խարիճիյէ նէզարէթի Թերճէմանլարը ըսմը իսթիգպալի իչիւն էթմիշլեր տիր։ Սէֆիրը Սերքէճի սթասիոնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Սասարէթ Թերճէմանը սթուի. Խալէսասին վէ Խարիճիյէ նէզարէթի Թերճէմանը սասա. Սասասասին պէյ էֆ.լէր հազարթը սասի՝ Սերքէճի սթասիոնընա կէտերէք Մ. Լէյման ըսմը խօշամէսիյէ իչիւն էյլէմիշլերիր։ Սէֆիրը Սերքէճի սթասիոնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մ. Լէյման ինկիլթէրանը գու սէնէքի մէսարէֆի՝ մարտ 31է գասար, պէշ միլիառա պալիզ օլաճագ տիր։ Հարպէյէ նէզարէթի՝ 75 միլիօնլէգ պիր զամմը թախսիսաթ Թալեպ էտիյօր։

ՏԱՍՏԻԼԻՑԷ

Պէշիքթաշ մուհաֆիզը տէվլ. Հաճի Հասան բաշա հաղրէթլէրի իլե սէր գահվէճիի հաղրէթը Բահչահի խալիլ պէյ հաղրէթլէրի վասբիասը յալա Պէշիքթաշ վէ ճիվար մահալլէլերինէ պուլընան ֆուգարայա 21 ատէտ գօյուն իլե ճգմէճ վէ սիրէյէթ Սէնէյէ Թեվֆիք էսիլմիշ տիր։

—Թէրճանէի Ամիրէ Թօր ֆազրիգասընա Եարբլմէզ օլան Թօրլար՝ Պահրիյէ նէզարէթիյլէ Թօրթանէք Ամիրէ մուշիրիյէթինէն ընթէրխապ իսթէճէք պիրեր հէյեէթ մարիֆէթիյլէ Թէճրիպէլերիին ճմրասը իչիւն պա իրատէի Սէնէյէ Զաթալճայա կէօնտէրիլէճէքլեր տիր։

—Ցերսասէթ Ամերիգա սէֆիրի ճէտիտի Մ. Լէյման՝ տիւն սապահ Շարգ սիրաթ գաթարը յլա Ցերսասէթէ կէլմիշ տիր։ Թարաֆը հազրէթը Բահչահիսէն սիւրի. Ղալիպ պէյ հազրէթլէրի վէ Սասարէթ վէ Խարիճիյէ նէզարէթի Թերճէմանլարը ըսմը իսթիգպալի իչիւն էթմիշլեր տիր։ Սէֆիրը Սերքէճի սթասիոնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Սասարէթ Թերճէմանը սթուի. Խալէսասին վէ Խարիճիյէ նէզարէթի Թերճէմանը սասա. Սասասասին պէյ էֆ.լէր հազարթը սասի՝ Սերքէճի սթասիոնընա կէտերէք Մ. Լէյման ըսմը խօշամէսիյէ իչիւն էյլէմիշլերիր։ Սէֆիրը Սերքէճի սթասիոնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մ. Լէյման ինկիլթէրանը գու սէնէքի մէսարէֆի՝ մարտ 31է գասար, պէշ միլիառա պալիզ օլաճագ տիր։ Հարպէյէ նէզարէթի՝ 75 միլիօնլէգ պիր զամմը թախսիսաթ Թալեպ էտիյօր։

ԳԱԼԱԹԱ

Գալաթայի Սուլթանիէ Լիսէսի Ֆրանսերէն ուսուցիչ Մ. Ֆրանսուան Ֆրանսէ՝

ՉԻՆ ԻՇԼԷՐԻ

Իտամ ճէզալարընտան սօնրա Չին Տէվլէթինին հալի

Բօրիւղէէ Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթի վէ Չին Տէվլէթի

Չին հիւքիւմէթի՝ Էվրօբա տէվլէթլէրինին պունճա զէմանտան պէրի մուսիրրանէ Թալէպ իթմէքտէ օլտուգլարը իտամ ճէզալարընը՝ մարէշալ Վալտէրսէնին օն պէշ գին աաքէրլէ Սի-Նկան-Ֆուլա տօղրու պիր աաքէրի կէզինթի իճրասընա Թէշէպպիւս էյլէմէսի իւզէրինէ, նիհայէթ իճրայէ մէճպուր օլտու։ Ֆագաթ՝ պունը՝ էրինէ Էվրօբալըլարըն իսթէտիգլէրի սուրէթտէ իճրա իթմէյիպ, քէնտի իսթէտիկի կիպի մէվգըի իճրայա գօյտու․ Էվրօբա տէվլէթլէրինին պաշլըճա Թալէպի բրէնս Թուան իլէ բրէնս Լիւանըն իտամ իտիլմէլէրի իտի․ զիրա՝ Չինտէ վուգուա կէլէն տէհշէթլի վագաալարըն ասըլ սէպէպի օնլար օլմուշ տըրլար․ վէ պուլունտուգլարը մէվգըընըն էհէմմիյէթինէ կէօրէ՝ օ տէհշէթլի վագաալարըն մէսուլիյէթի՝ էն զիյատէ՝ պու իքի շահսա աիտ տիր։ Չին հիւքիւմէթի մէրգուման իքի շահսը հագգընտա իտամ ճէզաասընըն Թէրթիպինի էօթէտէն պէրի ըէտտ էյլէմէքտէ իտի․ մարէշալ Վալտէրսէնին Թէհտիտի իւզէրինէ տէ՝ էրինէ՝ օ ըէտտինտէն վազ կէչմէտի․

Մարէշալ Վալտէրսէնին Թէհտիտինին նէթիճէսի իքինճի տէրէճէտէ մէսուլ պուլունանլարըն պաշլըճալարընտան օլան մէմուրլարտան Շի-Հզիու իլէ Հզիւ-Շէնկ-Եիւ նամ շահսլարըն իտամ իտիլմէլէրինտէն, վէ տիկէր իքի Փօզուր բէյլէրինին տէ ալտըգլարը էմրէ Թէվֆիգան՝ Թէլէֆի նէֆս իթմէլէրինտէն իպարէթ գալմըշ տըր քի, Էվրօբալըլարըն Թալէպլէրի՝ արիզ ու ամիգ Թէտգիգտէն սօնրա, կէօյա գուսուրսուզ Թային իտիլմիշ օլտուգլարը նազարըն՝ պէօյլէ էն մուհիմ պիր նօգթաընըն Թամամէն իհմալ էտիլմէսի տէգգաթի չայան պիր մատտէ տիր։

Գունընլա պէրապէր Չին հիւքիւմէթինի պու գարարընը օլտուն իճրայա մէճպուր իտէն խուսուս՝ սէֆիրլէրին նօթալարը վէ նասիհաթլարը տէյիլ, մահզա մարէշալ Վալտէրսէնին պիր աաքէրի Թէհտիտտէ պուլունմասը տը՝ Չին մէսէլէսինտէ նէթիճէյէ վասըլ օլմագ իչին զըա Թարիգ հանկիսի օլտուգընը էհիր պաշտան իսպաթ իթմիշ տիր։

* *

Շիմտի օգույանլարըմըզըն պէզէ սիւալ իթմէկէ հագգլարը վար տըր քի՝ ահապա պու իտամ ճէզալարընըն իճրասը իւզէրինէ Չին մէսէլէսի նէ՞ հալէ վասըլ օլմուշ տըր․ Բէքինտէ իճրա օլունան միւզաքէրաթ՝ պու ճէզալարըն մէվգըի իճրայա վազը իւզէրինէ հա՞նկի նօգթատա պուլունմագտա տըր։

Մէսէլէնին հէնուզ պաշլանկըճտա օլտուգընը քէմալը Թէէսսիւֆլէ պէյան մէճպուրըյըզ․ Տէվլէթլէր իտամ ճէզալարընըն մէվգըի իճրայա վազընը՝ տիկէր իւթիրազլարընը տիյ-նէմէք իչին՝ իւգ շարթ օլարագ Չինտէն Թալէպ իթմէքտէ իտիլէր․ Տէվլէթը մէզգիւրէ՝ խայլի Թէրէտտիւտէն սօնրա, քէնտիսինի աաքէրի պիր Թէհտիտ միւվաճէհէսինտէ կէօրմէսի իւզէրինէ՝ պունը գապուլ իթմիշ իտի․ շիմտի սըրա Չինին գապուլ իթմէտիկի տիկէր նօգթալարա կէլմիշ տիր քի՝ օնլարըն միւզաքէրէսինտէ տախի միւհիմ կիւճլիւքլէրէ Թէսատիւֆ իտիլէճէկի աշիքեար սուրէթտէ անլաշըլմագտա տըր․ Իտամ ճէզալարը պիր գաչ շահս հագգընտա պիր միւճազաթըն իճրա իտիլմէսինտէն վէ եա իտիլմէմէսինտէն իպարէթ իտի․ պունա՝ յախուտ պէլ էլ նազարը յ-լա պագըլապիլիր․ Չինին տիկէր իթիրազլարը իսէ՝ մէմլէքէթին Թէշքիլաթը էսասիյէսինէ շիւմուլի օլան միւհիմ մէսէլէլէր տիր․ Չին գալէլէրինին հէտմի, Թիէն-Ցին իլէ Բէքին արասընտաքի Թարիգին տայմա էճնէպիլէրին իշղալը ալթընտա պուլունմասը, վէ պախուսուս՝ Բէքինտէ սէֆարէթլէրին մուհաֆազասը նամը ալթընտա տայիմի սուրէթտէ պիր գաչ պին աաքէր իգամէթ իթտիրիլմէսի՝ տօղրուտան տօղրույա Չինէ Թէալլուգ իտէր․ Տուշունմէլի տիր քի՝ Թուան իլէ Լիւան կիպի Չինին պաշլըճա է՛ն տէհշէթլի Թէհլիքէլէրի կէթիրմիշ օլան իքի քիշինին քէլլէլէրինէ գըյամայան Չին հիւքիւմէթի՝ բօյ-Թիգաճա պէօյլէ միւհիմ միւսաատէտտէ պուլունմագ իչին արթըգ նէ՞ գատար կիւճլիւք Թիրագ իտէճէք տիր․ Հիչ շիւպհէ իթմէմէլի տիր քի՝ Բէքին գապինէթօսըյլա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթըն է՛ն կիւճ տէվրէսինէ շիմտի տախիլ օլմագտայըզ․ Գապինէթօլարըն իշին սօնունա վասըլ օլմալարընա գատար տահա բէք չօգ հաֆթալար վէ այլար — պէլքի տէ սէնէլէր — կէչէճէք տիր․ Հաֆթալար, այլար վէ սէնէլէր կէչիպ տէ տէվլէթլէրին էրինէ իշին սօնունա վասըլ օլամամալարը տա իհթիմալ տախիլինտէ տիր։

Զաթէն միւզաքէրաթըն Թէսատիւֆ իտէճէկի էէնի կիւճլիւքլէրին Թագտիրի նէթիճէսի տիր քի՝ իտամ ճէզալարընըն մէվգըի իճրայա գօնըլմասընա բագմայարագ՝ մարէշալ Վալտէրսէ սէվգըյաթ Թէտարիքեաթընը իքմալինի էմր իթմիշ․ Նէ օլուր նէ օլմազ, պէլքի Սի-Նկան Ֆու աաքէրի կէզինթիսինէ էրինէ լիւզում կէօրիւլէճէք տիր։

* *

Գունընլա պէրապէր Չին մուրախխասլարը միւշքիւլէյէ նօթանըն տիկէր մատտէլէրի հագգընտա միւզաքէրաթա կիրիշմիշլէր օլտուգլարը՝ քէնտի մուվաֆֆագըյէթլէրի հագգընտա քէմալ տէրէճէտէ էմնիյէթ պէսլէմէքտէ հագգլը օլաճագլարը շիւպհէտէն վարէսթէ տիր․ Չինտէ տէվլէթլէր օնլարճա էհէմմիյէթ մահալլի պրօպագանտալար․ էկէր բրէնս Չինկ իլէ Լի-Հունկ-Չանկըն ուսգուսընը գաչըրաճագ միւհիմ պիր նօգթա վար իսէ, հէման օնը միւզաքէրէ իտէրէք, քէնտիլէրինէ էմնիյէթ վէ ճէսարէթ վէրիյօրլար։

Իտամ ճէզալարընըն գըուլէն իճրասընը միւթէագըպ, Բէքինտէ սէֆիրլէրին ագա իթթիքլէրի իճթիմաատա պունը խապաթ էյլէտի․ Պաշլըճա մէսուլլարըն պէնճէհալ ճէզաարան տիւշար իտիլմէլէրի հագգընտա Թալէպլէրինտէ իսրար իթմէքտէ օլան սէֆիրլէր Չինլիլէրտէն արթըգ գան Թալէպ իտիլմէմէսինի միւզաքէրէ իթմէկէ գայիլ օլտուլար․ Հիչ շիւպհէ յօգ քի, Լի-Հունկ Շանկ իլէ բրէնս Չինկի տուշիւնտիւրէն նօգթա տա պու իտի․ Հիչ շիւպհէ յօգ քի, Չին մուրախխասլարը տա «ահա՞պա տէվլէթլէր բրէնս Թուան իլէ բրէնս Լիւանըն տա իտամը հագգընտա իսրար իտէ՞ճէքլէր մի» տէյէ տուշիւնմէքտէ իտիլէր։

Սէֆիրլէր՝ Հզիւ-Շէնկ-Եու իլէ Շի-Հզիու իտամ իտիլմէգ իւզրէ պուլունտըգլարը սըրատա, պիր իթթիֆագ իլէ, արթըգ գան Թալէպ իտիլմէմէսինէ Թամամէն գարար վէրտիքլէրի իլէ, Չին մուրախխասլարը պու պապտա էմին իտիլմէլէրինէ իւմիտ պէսլէմէքտէ իտիլէր։

Գունընլա պէրապէր Ֆրանսա, Ալէմանիա, վէ Ինկիլթէրա սէֆիրլէրինին՝ Չին հիւքիւմէթինէ պունտան պէօյլէ հիչ պիր տէվլէթէ խուսուսի սուրէթտէ արազի Թէրք իթմէմէսինի Թավսիյէ էյլէմէլէրի տէ՝ Չին իչին է՛ն միւսաիտ անլաշըլմագտա տըր։

Չին հիւքիւմէթի՝ էկէր տէվլէթլէրէ արա սըրա արազի Թէրք վէ Թէրքիպ իթմէյօր իսէ, պունը կէօնիւլ խօշնուտլըգը իլէ եափմագտա տէյիլ իտի, Թէհտիտ ալթընտա պուլունմասը, մահզա վէ եա մանէվի պիր մէճպուրիյէթ կէօրմէսի նէթիճէսինտէ եափմագտա իտի․ Ֆրանսա, Ալէմանիա վէ Ինկիլթէրա «արթըգ խուսուսի սուրէթտէ հիչ պիր տէվլէթէ Թօբրագ վէրմէ» տէյօրլար․ Նէ՛ պէլա՛․ Չին հիւքիւմէթի պու նասիհաթը ճանա միննէթ գապուլ իտէր․ Ֆագաթ՝ պու նասիհաթտաքի «խուսուսի սուրէթտէ» սէօզլէրինին մանասը նէ՞ տիր․ Աճէ՞պա «ումումի սուրէթտէ» պիր Թագսիմ ալէյհտարլարա՞ մը Թօբրագ վէրմէլի տիր․ Իշ գապինէթօլարըն պու նասիհաթլարընա «խուսուսի սուրէթտէ» գայտընը վազ իթմէլէրի Չինլիլէրի տուշիւնտիւրէճէկ չէյլէրտէն իսէ տէ, պու նասիհաթտան տօլայը էրինէ մէմնուն օլանլարը մուհագգագ տըր․ Զիրա՝ Չինլիլէր «վէր» սէօզիւնտէն գօրգարլար, «վէրմէ» նասիհաթը — վէ էվ Չին իշլէրինտէ մէնֆաաթտար պուլունան տօգուզ տէվլէթին իչիւ Թարաֆընտան վէրիլսէ պիլէ — էրինէ մէմնունիյէթլէրինի մուճիպ օլաճագ մէվատտան տըր։

* *

Ֆագաթ՝ Չինլիլէր շիմտի Էվրօբատա քէնտիլէրինի միւտաֆաա իտէն տիկէր պիր հէյէթ պուլմուշլար տըր քի՝ օնըն հիմայէսինէ մագհար օլաճագլարընը քէնտիլէրի տէ իւմիտ իթմէքտէ իտիլէր։

Պու հէյէթ՝ Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթինին միւտաֆաասը իչին Տրէյ-Ֆիւս մէսէլէսի զէմանընտա Մ․ Թրարիէօյիւ րիյասէթի Թահթընտա օլարագ Ֆրանսատա Թէշէքքիւլ իտէն հէյէթ տիր։

Հէյէթը մէզգիւրէ՝ ախիրէն ագտ իթտիկի պիր իճթիմաատա՝ Էվրօբալըլարըն Չինլիլէրէ գարշը իրթիքեապ իթտիքլէրի մէզալիմ վէ խունրիզլիքլէր Թէլիւ իճրաաթը ճիհէթիլէ պու մէսէլէտէն սարֆը նազար իտիլմէսի հագգընտա պէյանը արզու էյլէմիշ տիր։

Ահա՞պա Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթի կիպի մէտէնիյէթ Թարաֆտարը օլան պիր հէյէթ Չինլիլէրէ գարշը իճրա օլունան մէսէլէյի նի՞չին Թագպիհ էյլէյօր։

Շունըն իչին քի՝ Էվրօբա աաքէրի վէ աաքէրի մէրգումէ գօմանտանլարը Չինտէ շանը մէտէնիյէթէ մուվաֆըգ սուրէթտէ հարէքէթ իթմէտիլէր։

Չինլիլէր ճինայէթլէր իճրա իթմիշլէր իտի․ օնլարը Թէճզիյէ իչին Էվրօբա աաքէրլէրինին պու Թէճզիյէյի մէվգըի իճրայա կէթիրմէլէրի լազըմ կէլիրտի․ Մէտէնիյէթէ մուգայիր հարէքէթտէ պուլունմագ իսէ պաշգա․ Հալպու քի՝ վագըա օլան խապէրլէր Էվրօբա օրտուլարընըն շայանը հայրէթ հարէքէթլէրտէ պուլունմուշ օլտուգլարընը իսպաթ իթմէքտէ․ Իշթէ Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթինին Չինլիլէրի հիմայէյէ գալգըշմասը պունտան տօլայը տըր։

Պիր հագգըն տահա միւտաֆաա իտիլմէսի լազըմ կէլիր․ Էվրօբալըլարըն Չինտէ Թէճզիյէ Թէշէպպիւսլէրինի Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթի նէ նազարլա պագտըգընը կէօրմէլի․ պու միւտաֆաա Թէշէպպիւսինի Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթի էէ Թագտիր իտէր իտի․ Ֆագաթ՝ Էվրօբա աաքէրի Չինտէ մէտէնիյէթէ մուգայիր հարէքէթլէրտէ պուլունտուլար․ Իշթէ՝ Հուգուգը Մէտէնիյէ ճէմիյէթի չու հարէքէթլէրի Թագպիհ, վէ օնլարտան տօլայը պէյանը Թէէսսիւֆ էյլէմէքտէ տիր․ Գ․ Ս․

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Բէքինտէն Թայմս մուխապիրինին խապէր․ 27 Թարիխլիյէ չէքտիկի պիր Թէլկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա՝ Մանչուրիյէ միւթէալլիգ մուգավէլէնամէյի գաթիյէն ագտ իթմէք իչին Լի-Հունկ-Շանկըն իւզէրինէ միւէսսիր պիր Թազյիգ իճրա իտիյօր։

Ինկիլթէրա իլէ Ճաբօն միւթէհիտէն օլարագ տիկէր տէվլէթլէր՝ Բէթէրսպուրկտա տէրտուէթ իճրա պուլունան միւզաքէրաթ իւզէրինէ Չինլիլէրի Թէքաթիր ու Թէվպիխ իթմիշլէր տիր։

Մուխպիրը մումաիլէյհին իլավէթէն պէյանընա կէօրէ, տէվլէթլէր՝ մէզգիւր մուգավէլէնամէնին իմզալանմասընտան էվվէլ իշէ միւտախալէ իտէճէքլէր վէ միւզաքէրաթը սուլհիյէնին իճրա օլունտըգը սըրատա հիչ պիր տէվլէթլէ խուսուսի միւզաքէրաթտա պուլունմամասընը Չինէ էմր էյլէյէճէքլէր տիր։

Չին կազէթալարը՝ ճէզալանտըրըլմասը Թալէպ օլունան Չին մէմուրլարընըն էճնէ պիր լիսթասընը նէշր իտիյօրլար․ Մէճլիսը քէպիր ագաասընտան Լու-Չուան-Լի՝ պու լիսթայա տախիլ պուլունըյօր։

Ցիւգ Լանըն Թէվգիֆ իտիլտիկի Թէէմմէն խապէր վէրիլիյօր։

Պիր Բօքսէր սէրգէրտէսի՝ պիր չօգ Թաթարլարըյլա պէրապէր Գան-Սու էյալէթինտէ Լան-Չաօ նամ մահալլի Թարաչ իտիյօր—։

Միւթէհիտէ-Ամէրիգանըն Չինտէքի սէֆարէթ մասլահաթկիւզարը Մ․ Րօքհիլ տէրտուէթ իճրա պուլունան միւզաքէրաթը Թէէխիւր վէ եա իշքեալ իտէճէգ հէր նէվի Թէշապպիւսէ բէիզ ճիւմհուր Մ․ Մագ Քինլէյին չիտտէթլէ մուխալիֆ օլտուգընը վէ պախուսուս էհնիտէն գան տէօքիւլմէսինէ արզուգէշ պուլունմամալըընը Չինտէքի էճնէպի սէֆիրլէրինէ պիլտիրմէկէ էմր ալմըշ տըր։

Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ միւսթէշարը լօրտ Գրանպօրն կէչէն բէնճշէնպէհ կիւնի իտարէի քէլամ իտէրէք, Բէքինտէ իլէրիտէ էգըլանաճագ սէֆարէթխանէլէրին էթրաֆընտա պիր վասըթայա միւտաֆաա Թէէսիս իչին պահրիյէ կիւմրիւկ տարիքլէրինին էշղալ իթտիկի արազինին գօմիւնը պայտագ լազըմ կէլտիկինի, վէ Սըր Ռօպէրթ Հարթըն պունա մուխալէֆէթ իթմէյէճէկինի, վէ պու պապտա Բէքինտէքի Ինկիլիզ սէֆիրի Սըր Է․ Սաթօու իլէ մուխապէրէթտէ պուլունմագտա պէյան իթմիշ տիր։

Մէպուսանտան Սըր Աշմէտ Պարթլէթ՝ Եանկ-Չէ վատիսի վիլայէթլէրինին ահվալի իւզէրինէ գօրգուլար պէյան իթմիշ օլմագլա, լօրտ Գրանպօրն՝ հիչ պէօյլէ խըլամէթլէրտէ պուլունմըշ օլան Եանկ-Չէ վալիլէրինին Թահթը Թէհտիտտէ օլմատըգլարընը Թէէմին իտէրէք, Սըր Աշմէտ Պարթլէթին խէվֆ ու հէյէճանընը Թէսքին իթմիշ տիր։

Մէպուսանտան Մ․ Նօրման՝ Չինտէ Ալէման մէմուրլարընըն տիկէր տէվլէթլէր սէֆիրլէրիյլէ իթթիֆագսըզ իթմէքսիզին Չին հիւքիւմէթինտէն բարա չէքտիկլէրինի Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին բէճմէն խապէր ալըպ ալմատըգընը սուվալ իթմիշ օլմագլա, Լօրտ Գրանպօրն՝ ճէվապէն չէօյլէ սէօյլէմիշ տիր։

«Պաշը անգավալ սըրասընտա Ալէման մէմուրլարընըն աաքէրիյէսինին Թագմինաթ Թալէպ իթտիկինի պիլիրիզ․ լաքին Չինին շիմալ ճիհէթինէ սէվգ օլունան աաքէր հէյէթլէրինին Թագմինաթ Թալէպի պաշ գօմանտանլըգըն պիլէճէկի իշ տիր»։

Բէօյիւք Ցայիմանի նամ Ալէման կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Բէքինտէ Ալէմանիա սէֆիրի՝ աթիտէքի նօգթալար հագգընտա միւզաքէրաթը սուլհիյէյէ կիրմէ վէրմէքտէ տիր։

Սիւահ խաթլարընըն մէճհուլիյէթի, սէֆարէթխանէլէրին մուհաֆազա աաքէրի, գալէ վէ իսթիհքեամաթըն հէտմի վէ քէնտը հարպա մուլավէֆէգ նօգթալարընըն իշղալը, Ցօնկ-Լի-Եամէնին (խարիճիյէ նէզարէթի հէյէթինին) Թէշքիլաթը։

Մարէշալ տը Վալտէրսէ խապէր․ 28տէ Բէքինտէն պէրվէճէհը աթի խազմէ տըր։

«Թիէն-Ցինտէքի ալթը բէյաթ՝ խապէր․ 25տէ Եանկ-Ցընկ-Շէնին ճէնուպը գարպիսինտէ 20 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ Հայ-Քըա-Զանկ գուբպինտէ պիր հայտուտ չէթէսիյէ չարփըշըլմըշ, վէ անլէրտէն 100 քիշի գատար ճէլէֆ իտէրէկ Թարումար էյլէմիշ տիր․ Ալայ բէյատէնին խայլիզ էգէ խարալըքը օլմուշ տըր»։

Բէքինտէն մարտ 1 Թարիխլիյէ պէրվէճէհը աթի խազմէ տըր։

«Պու սապահ բրէնս Չինկ իլէ Լի Հունկ Շանկ՝ Ռուսիանըն Մանչուրիյէ տաիր ախիրէն վագը օլան միւթալաաթը իւզէրինէ ուզուն պիր միւզաքէրէտէ պուլունմուշլար տըր․ Պու Թալէպլէրէ նազարըն՝ Ռուսիա՝ Մանչուրի էյալէթինին իտարէսինէ կէօզ տիքմիշ օլուպ, էկէր իշլէր մաթլուպ սուրէթտէ պուլունմազսա, Չին՝ պու չէյէ մէսուլ Թուտուլաճագմըշ»։

«Բրէնս Չինկ վէ Լի Հունկ Շանկ պու Թալէպլէրի գապուլ իթմէքլէրինտէ Չին իչին պիր էյալէթ գայպ իթմէք օլաճագընը պիլիյօր իսէ տէ, մէզքիւր Թալէպլէրի ըէտտ իթմէկէ ճէսարէթ իթմէյէճէկլէրինի տէ պիլիյօրլար»։

«Թէզգիւր մուխապիրի՝ Մանչուրիէտէ մուգավէլէի Թիւճճարիյէնին խալընչ Ռուսյա վէ Չինլիլէր հաօր իտիլմիշ վէ խասա տիկէր տէվլէթլէր Թէճարէթինէ Թէպաասըն բէգ օ գաթար խա-

---

)(27)(

ՍԱՐԸ ԷԼՊԻՍԷԼԻԼԷՐ

Լաքին մէզպուրէ գատըն՝ Սէն-Բրի փամիլիասընըն Լա Թուր-Մօպուրկ պուլըվարընտա իգամէթ իթտիկի էվէ խանէնին օ իճթիմալը նէթիճէսինէ գատար կիտէր․ կիթմէզ, կէօզ եաշլարը խանըմլարընտան աշազը տօղրու պալըտը․ մէզպուրէ՝ խըրս ու հիտտէթլէ չէօյլէ մըրըլտանըյօր իտի․

—Ա՛հ, էրքէքլէրին խայըրսըզլըգը․․․ էրքէքլէրին խայըրսըզլըգը՛․․․

Հէմ հէրսի տէ պիր խոյլէ, կէնճի տէ, իխթիյարը տա․ էն զիյատէ սէվիլէն, միւտաճհէնէ իտիլէն գատընլարըն տա հալ ու հայաթը նիչէ մահզուն վէ միւքէտտէր տիր։

6․

Գըյամ պիր հէյ տէյիլ տիր։

Մարքի տը Լէրիտան՝ էկէր քէնտի ագրապասը օլան կէնճ տը Սէն-Բրինին քէնտի հագգընտա պէյան իթմէկէ ճիւրէթ էյլէտիկի էֆքեարը իշիտսէ՝ չօգ Թէմաննի իտէճէկ, վէ հաթթա ագըլը պիր արա չաշըրմըշ սաս էյլէյէճէք իտի, զիրա Ֆրանսատա Թէգ պիր տամատ եօգ իտի քի, անըն զայէթ տիւրուստիլէ վէ ագըլ ու զէքա պիր տամատ օլտուգընը իթիրաֆ իթմէսին։

Գատընլարա կէլինճէ, պունլարըն քէնտիսինի Թարաֆտարանէ սէվմէքլէրինէ հիչ շիւպհէ իտիլմէզ իտի․

Պունա տա չօգ սէվինիր վար իտի․ պիր գատըն մէմնունիյէթինտէ պուլունտու՞ մը, օրատա մութլագա սէվմիշ օլտուգը պիր գատընը Թէսատիւֆ իտէր իտի։

Պու գատար չօգ պունթը վէ սէրվէթ լիւտուֆ օլտուգը հալտէ, շիմտիյէ գատար հիչ օլմազսա պիր սէֆիր օլմամըշ իսէ, սէպէպի էվվէլա ճիւմէրթլիյէթ իտի, զիրա էսկի ուսուլ Թարաֆտարլարը օլան պու գատար ճիւմէրթլիյէթ՝ էօյլէ մէմուրիյէթլէր Թէվճիհ իտէրտի․․․ պունտան գաթընլաշմըշ մարքի տը Լէրիտան՝ աշգ ու սէվտա իշլէրինէ օգրաշարագ վագթընը գայպ իթմէկ վէ Թէբգադը իտէմէմիշ իտի։

Քէնտի սընըֆընտան օլան պիր քիմսէյէ խազըլէգ տէօղիւ վէճհէ, Լէրիտան՝ սուրէթտէ պիր իմթիհան վէրէրէք, պիր վագթ տիբլօմաթլըգ Թարիգինէ կիրմիշ իտի, ֆագաթ պիրազ զէմանտան սօնրա իսթիֆա իթմիշ իտի։

Էյի օյնար, էյի կէյինիր իտի, չօգ կէզէր վէ կէօրմէզ իտի․․․ պօյլու, սիմասը գայէթ տիւզկիւն․ քէնտիսինի բէրէկէթլէ սոյլարը կէզէր, մավի կէօզլէրի գայէթ Թաթլը պագըշլը իտի, իւզէրինտէ պիր ագըլ կէօրիւնիր իտի, ֆագաթ պիրազ տա սօղուգ իտի։

Գունտան մասա գարշը օթուրուրքէն, քէնտի քէնտինէ գօնուշուր իտի․ սէֆիրլէր, Սէն-Բրի, Լօնտրա, Պէրլին, Ռօմա, Մատրիտ, Վիէննա․․․ պիր պիր Թէֆէքքիւր իտէր քի, հանկի մէմլէքէթտէ քէնտինի պէօյլէ պիր վազիֆէ գայիլ կէօրիւլմէզ տիր։

Մէզգիւրէլէրին ջէվապլարը չօգ սէվտիլէր, լաքին հիչ պիրինէ կէօնիւլ վէրմէզ․ Մատամ մարքիզէ պիլէ մէֆթուն օլմաքսըզըն պէրապէր տիր։

Լաքին պիր Թիյաթրօ սէրպէսթիսի, պիր գօքօթ զէվգը, պիր իշմար մի․․․ մարքի տըյլէր գալըր, գօնու սօղուգ գալըր իտի։

Քէնտիսինէ աշգ ու սէվտա քէյֆինէ չօգ տալմագ հէվէս իտէր իտի, զիրա պէքլէմէզ իտի։

Ջէվճէլէրինին գըսգանմագլըգընա իսէ գայէլըգ քէնտիսինի իտիյօր իտի․ Գըսգանմագ պէքլէտիկի քէնտի ուֆագ Թէֆէք Բարիզլի պիր օրօսպու․ պունլարըն էֆքեարընտա, Մատամ տը Լէրիտանըն պիր հէմիյէթ սաթըն ալըճը իտի։

Ֆիլհագիգա Մատամ մարքիզ տը Լէրիտան՝ չօգ սէվտա պիր գատըն իտի․ էօմրիւնին նըսըֆընը պիր բօղազընտա վէ պէօյլէ Թէսէլլիյէ կէչիրէրէք պուլունուր իտի։

Վաքըն սօգագընտաքի գօնագը պունլարըն տօղրու իտի, անթըգաճը պուլունուր իտի։

Լաքին էվլատը օլմատըգընտան, պու Թանըշըգլար, պու Կօփտաննուս պիրա-սընտա մէյտանա կէլմիշ իտի, օ անթըգաճը էյլէնիր, վագթ կէչիրիր իտի․ քիմսէնին ագընտա գալմագ իսթէմէզ իտի, հիչ պիր օրնէգ յօգ իտի։

Անճագ Սէն-Բրիլէրին էֆքեարը չօգ տօղրու իտի․ Մատամ տը Լէրիտան՝ պիւտճէսինի անլայըպ Թուլէրէս իթմէլիյօր վէ գօճասընտան պաշգա պիր էրքէք սէվմէտիկինէ, օ զէման գօճասը հագգընտա ալտըգը խաբէրլէրէ պագմայարագ պէրէտէն պիրէ Թէսէլլի իտէր իտի․ գօճասը ֆիլան պիր գըզըն էվինէ կէտէր, Օբէրա Թիյաթրօսընտան պիր գըզա մէրագ վէրմիշ, խասսա պու պու ֆիլան վէ եա ֆալան պիր գատընըն էվինէ կիտիյօր․․․ Մատամ տը Լէրիտան պունլարը իշիտիր իտի չօգ իտի․․․

Մարքի տը Լէրիտան տա քէնտի քէնտինէ տէր իտի քի,—Մատամ իչի չօգ գանագ․․․ պիր բայթըրմը զօքաճագ, պիր բէզկինլիք հըզգանագ տըր․․․

Դուրումը սէվտիկի գատար բէզգինլիքտէն տէ գօրգարտը վէ սէվտիկի գատընը տէ պիրտէն Մ․ տը Լէրիտան՝ օ մուվաֆագաթ մաշուգէսինէ գօղուճը հավաչ հավաչ անլաթըյօր վէ եագըյը սըրթարագ պագար իտի․․․ Պու սըրատա քէնտի գօճասը՝ գօլայ գօլայ գօճասընա անթիգաճըլարըն հիսսասընը Թէմին իտէր իտի։

Մէմուրիյէթինի Թէրք իտէլիտէն պէրի կէօյա պիր մէշղուլիյէթ կէօրիւնմէք իչին մէզպուրէ Մատամ տը Լէրիտան՝ գօճասընը քէնտի մէվգիէթի օլան Բլասսասան մէզպուր նամը իթտիրիրտի, վէ ինթիխապլարընը հիւքիւմէթին լուէ Ֆլօրընտան մահրում իթմէտէն իչին ճիւմհուրիյէթլէ էյի պաղլըմասընը մուտախիլէնէ նասիհաթ իթմիշ իտի, վէ Մ․ տը Լէրիտան՝ չու սէօնիւ քէնտիլիգինտէն, քէնտի քէնտիյէ մէճլիսը պիր տիւլիւմաճ գանըն իտէրէք մէպուս վէ մահզուզ օլուրտու։

Մարքի տը Լէրիտան՝ Մէճլիսը մէպուսանտա մէզգիւր պիւրօ սէօզ սէօյլէյէճէկ օլտուղընտան, պու սաթանտա մէզգիւր պիւրէաճէնին սանիֆէլէրինի չիֆթլէրէ տուրմագտա իտի․․․ ուշագը կէլիրտի, բրէնսէս տ'Ապլէֆի՝ պիր Բէզմի պուլընտա մուվաֆֆագըյէթլէ քէնտինի կէօրմէք իսթէյէն պիր խանըմ քէնտինի պէքլէտի․

Մ․ տը Լէրիտան էվտէն չըգմըշտը։

(Տէվամը)

Թիյազաթը Թիւճճարիյէսի օլմա-
մաղ խուսուսընտա Բուսիանըն
միւտաաքյաթը եւզերինէ տիկեր
տեվլէթլէրլէ աղըր միւշքիւլաթ գու-
հաւր էտէպիլիր»

* *

Ցիւն ազըյմ կելէն Թէլէկրաֆլար

Լօնտրա 4 մարտ.— Բեքինտէն Թայմզա պէրվէճէը աթի խավատիսը տըր.

«Ձանն օլունտուղունա կէօրէ, Չին՝ Բուսիա իլէ աղա օլունան սուրէթը Թեսվիյէյի իմզալայաճաղ տըր, զիրա էգսէր տեվլէթլէրին բրօթեսթօլարընա բաղմէն Բուսիա՝ պու սուրէթը Թեսվիյէնին կէրի ալընմաղ օլաուղընը պէյան իթմիշ տիր»

Բարիզ 4 մարտ.— Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ Նազըրը Մ. Տէլգասէ՝ Չին ալէյհինէ սեվգի Թասարլանան վէ տեվլէթլէր արասընտա պիր իթթիֆաքըյմա իթտիրէն պէյնէլըղ պիր ռաղեր գօլունըն սեվգի դարարլաշմամըշ օլտուղընը Թէճմինէն պէյան իթմիշ տիր. Չաթէն Ֆրանսա՝ աղըր սեպէպլէր օլմադըղըն իշպու տաղեր գօլունըն սեվգինէ իշթիրաք իթմէյէճէք տիր»

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՊՈՒԼԿԱՐԼԱՐԱ ՆԱՍԻՀԱԹ

Գու կիւնքի Իգտամ պէրվէճէը աթի օգունմըշ տըր.

Բեթերպուրկ Օսմանլը սեֆիրի սեվլ. բաշա հազրեթլէրինին պիր գաչ կիւն եվվէլ իմպարաթօր Բուսիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Լամստօրֆ իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա սեօզ՝ պիրմինտայէթ Պուլկարիսթան էմարէթինին ասվալը աուխիրէսինէ ինթիգալ իթմիշ տիր. Նազըրը միւշարիւնիլէյհ՝ Թիւրքիա իլէ Բուսիա տեվլէթլէրի արասընտագի աուսուլուգ վէ մուխալէսէթ աարըննան պաշգա իթտիֆագըն սօնրա, Պուլկար գօմիթէլէրինին՝ տեվամը աալէյհ վէ բաղաթը մաթլուպէյէ աոգունսաղընտան, պունըն Բուսիա հիւքիւմէթինճէ ասլա ճաիզ կէօրիւլէմէյէճէկի. վէ պինաէնալէյհ հալէհաղըրը միւսալէմէթին պօզուլմասընա զէրրէ գատար միւսաատէ օլընմայաճաղը ճիհէթլէ, զիքր օլունան էշխասըն հարաքէթը աասայիշշիքէնանէսինէ ասլա միւսաատէ կէօսթէրիլմէմէսի վէ պու պապտա չէտիտ թէտպիրլէր իլէ ալընմաղ վէ հէր սուրէթլէ պու կիպի քիւսանըն աչըգ վէ կիզլի չէվիրեճէղօսընա վուգուա կէլէն մուտախալէթընա ալա մէյտան վերիլմէմէսի լազըմ կէլէճէկի Սօֆիատագի Բուսիա ժէնէրալ գօնսօլօսը թարաֆընտան էմարէթ հաւնիպինէ չէվաբէն վէ էքիտէն խէնպիրն վէ իմմար տոփլարկինի. վէ պու պապտագի իմաարը թէսյիր զայիլընտա թէհարաւթը լազըմէսէ պիլէ պուլունմըղըն իլավէր աէգալ էյլէմիշ տիր.

Հաշվ. Բուսիա Ցարընըն ամալը սուլհփէրվէրանէլէրի պիլմիւն մէտէնիյէթ սիւնտադընտա մալիւմ օլուպ, իչք սէնէ եվվէլ Լա Հէյաէ ինիգաատընա վեսիլէ օլտուղլարը գօնֆէրանս՝ պու մադսատը միւսալէմէթբէրվէրէնին աամէմ պիր նիշանէսի տիր.

Միւշարիւլէյհաէն Թէլազզգ օլնան եվամիր՝ թամամէն Բուսիա հիւքիւմէթինին ախիրէն Պուլկարիսթան էմարէթի նէզտինտէ պէյլէ պիր թէշէպպիւսը գարիշ պուլունմասը՝ Ձորըն հէմ միւսալէմէթբէրվէր վէ հէմ տէ Տէվլէթի Ալիյէ միւթէհաւիրէն իչիւն խայրխահ պիր հիւքիւմէթ օլտուղլարըն պիր գաթ տահա իսպադ էյլէյօր.

Բուսիա իմբէրադօրընըն վէ բէնիբր միւթէվէքքիլ իմբէրադօրըն գէմանը հաշմէթանէլէրինէ Բուսիա հիւքիւմէթի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ հէր վէսիլէ իլէ տօսթլուգ վէ մուխալէսէթ աաղըը ըզհարընտան խալի գալմամըշ, վէ պու պապտագի հըսսիյաթընը շու սօն տօսթլուգ մուամէլէսիյլէ տէ թէքրար կէօսթէրմիշ տիր.

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ սուլհ ու միւսալէմէթի թէմինէն պէրու պիլճիւմլէ էվալընտա րէհպէր իթթիխազ էյլէտիկի, վէ Բուսիա հիւքիւմէթի տախի Չար իչինճի Նիգօլանըն սէվիր սուլհ վէ միւսալէմէթլէրինէ պու մէսլէքի ախտաղը ամալ պիլտիկի հիսէթլէ, հէր իքի հիւքիւմէթ արասընտա Պուլկարիսթան հալը միւսալէմէթին պազասը խուսուսընտա միւշարեքէթ վէ իթթիհատը էֆքէար թամամիլէ հասըլ օլմուշ տիմէք օլաուղընտան, խարիճիյէ Նազըրը գօնթ Լամստօրֆ Թարաֆընտան Պուլկարիսթան էմարէթինէ իճրա օլունան իխթարաթ վէ Թէհտիտաթը էչիւէ՝ Թէմէննիյաթ վէ մէնաֆիի ումումիյէյի սիւվիլէյէյլէ Թէմամէն մուվաֆըգ տիւշմէքթէ տիր.

Զաթէն խօգարըստա պիւքիւ կէչէն Պուլկարլար՝ Պուլկարիսթանտաաախի էրզաղը իզան Թարաֆընտան իթհամ էտիլիրքէ, կէրէք Պուլկարիսթան բրէնսի վէ կէրէք գաբինէթօ էրքեանը վէ մէմլէքէթին պիւթիւն միւթէպէրանը՝ պու կիպիլէր հագգընտա զէճրի վէ մէնիտէճի Թէտպիրլէր իթթիխազընտա սալէֆ պուլընմըշլար, վէ հաթթա աախիրը էմարէթաէ Թէշգիլ օլունմըշ պիր ճէմիյէթ աէ լաղվ էտիլմիշ տիր.

Ֆիլհագիգա աասըլ վէ էճնէպէթին պաղա վէ խաթէրրաթը՝ Պուլկարիսթան էմարէթինին աախի մէնաֆիի ալէյհինէ մուխաալէֆ օլունպ, շիմտիյէ գատար օլտուղը կիպի էմարէթճէ տեվլէթը Ալիյէյէ գարշը իթթիխազ օլըշան մէսլէքը միւսալէմէթբէրվէրանէ մուհաֆազա իլէ պունտա մուխալիֆ օլան էշխաս գօմիթէլէրին մէն ու տէֆինէ շիտտէթլէ տէվամ տըր.

Բուսիա հիւքիւմէթը ֆախիմէսինին տեվամը սուլհ ու միւսալէմէթ ֆիքրիյլէ իպրազ էյլէտիկի պու սաայը միւսաֆաթ վէ խայրխահ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ պէթթամ պաատիր մահզուզիյէթ օլտուղը կիպի, սախը պիլճիւմլէ սուլհփէրվէրան վէ ալէյխուսուս պիւթիւն ալէմը մէտէնիյէթի նէյլմէթը սայէյէշաէն միւսմիֆիա կէօրմէք իսթէյէն մէմլէքէթիմիզ էհալիսի նէզտինտէ տէ շիւգրանըզ նազարը մէմնունիյէթլէ Թէլագգը էտիլէճէք տիր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Ժէնէրալ Տըվէթ՝ Ֆօրմիթէ աօդրու Թրանսվալ-Բրէթ-Րէթիէֆ գուրպինտէ 50 Պօէր՝ ժէնէրալ Տարթէնէյէ Թէսլիմ օլմուշլար տըր.

—

Գէրլինին Գօրեսբօնտանս կազէթասը՝ կէչէն գիւն. 1նճի Թէզմիլ Ալէմանիա մէմալիգինտէ իճրա օլընան Թահրիրը նուֆուսա նէթայիճինի պու քերրէ նէշր իթմիշ տիր. Թէզմիլ նուֆուսը էհալի՝ 56,345,014 գէչէրէն իպարէթ օլուպ, 27,731,067 էրքէք, վէ 28,613,947 գատըն էհալի վար տըր.

Գէչէն Տէ, սանէ 1871 սէնէսի Թահրիրը նուֆուսընտա իսէ 41,058,792 նուֆուս պուլընմըշ օլմագլա, Ալէմանիա իմբէրաթօրլուղընըն Թէէսիսինտէն պէրու նուֆուսը էհալիսի 15,286,222, սանէ 100տէ 37.22 նուֆուս արթմըշ տըր.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գասրը վիլայէթի վալի մուավինի՝ Գազասա իքինճի սաֆիլի պէյլէսիյէ րէիսի սաամ. Անմէա իզզէթ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ թէվճիհ,

Ճաղաւրը Գահըլ Սէֆիր վիլայէթինէ Մօլլա զաղասը գայմագամ մուավինլիկինէ Նէզիւէ Նահիյէսի սանմէզէէսէ մուհտարը իֆրէն էֆ.,

Գրիւգօսլ սէֆարէթը Սէնիյէսի միւսթէշարլըղընա պաշ քեաթիպ սաաթ. Ալէքօ պէյ հազրէթլէրի, սէֆարէթը միւշարէլէյհա պաշ քէթապէթինէ Հաճի Քեաթիպ սաաթ. Մէւֆիզա պէյ էֆ., Քէօսթէնճէ պաշ շէհպէնտէրլիկինէ Նովօրօսիսգ շէհպէնտէրի սաաթ. Բասիմ էֆ., Թրէպիզոնտ պաշ շէհպէնտէրլիկինէ Մալթա պաշ շէհպէնտէրի սաաթ. Զալի էֆ., Մալթա պաշ շէհպէնտէրլիկինէ Գախիմ պաշ շէհպէնտէրլիկի վէքալէթինտէ պուլընան Թէպլիզ պաշ շէհպէնտէրի սաադէթլը Բէֆիթ պէյ, Նովօրօսիսգ շէհպէնտէրլիկինէ Գարս շէհպէնտէր վէքիլի Ֆիւամի Բէֆթէ պէյ, Գարս շէհպէնտէր վէքալէթինէ Նէնիշէհր (Լարիսա) շէհպէնտէր վէքիլը սաալգը Ֆիւթուվի. Հասան պէյ Թային, Իսկիւտար Գիրաայէթ Մահքէմէսի միւտտէի ումումիլիկի՝ Գէյօղլու Գիրաայէթ Մահքէմէսի միւսթանթիգ աղասընտան րէֆ. Րէֆիք պէյ, Գէյօղլու Գիրաայէթ Մահքէմէսի միւսթանթիգ աղալըղը՝ Տէրսաադէթ Իսթինաֆ Մահքէմէսի աղա միւլազըմլիկի ինզիմամըյլա Մահքէմէ Ճինայէթ պաշ քիԹապէթինէ պուլընան րէֆ. Շէվգէթ պէյ, Վան վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէի ումումիլիկի՝ Ատանա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա աաիրէսի րէիսի սաալգը րէֆ. Իհսան պէյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր.

ՆԻՇԱՆ

Տօսրէխ Տէվլէթ Մահքէմէ Թէմիէզ րէիսի սաթ. Շէֆիգ վէ Մահքէմէ մէզգիւրէ միւտտէի ումումիսի Նազըմ պէյ էֆ.լէր հազրէթլէրինէ 1ինճի, Աֆրիգայի Շարգիյէ գիսմըն Տօրիւս Սէլամ վալիսի Սէլէյման Գէն Նասիր հազրէթլէրինէ 2նճի, վէ Սազըղ սանճաղը Տէֆթէրը Խագանի մէմուրը Բէֆաթ էֆ.յէ 3նճի Օսմանի, վէ մուամէլէյհ Բէֆաթ էֆ.նին գըզը էմինէ Նահիտէ հանըմա 3նճի Շէֆագաթ, վէ Ալէմանիա տեվլէթը ֆախիմէսինին բօլիս խաֆիյէ գօմիսէրլէրինտէն Մ. Ֆօն Գօսօնքինէ 3նճի րիւթպէլէրտէն Մէճիտի նիշանը պիշանլըրը իհսան պույրուլմուշ տըր.

ՐԷՍՄԻ

Գօնեա վիլայէթինտէ Նիկտէ մէրքէզինտէ մուխամբերաթը էճնէպիյէնին լաղվ էտիլտիկի՝ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթը ալիյէսինտէն պիլտիրիլմիշ տիր.

ՅԱՐՄԱՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երիտասարդուհիները կ'ուզեն գիտնալ թէ ընտանիք կազմելու հեռանկարը իրենց ամուրի ազատութեան կորուստը կարժէ՞ մի. այսու հանդերձ տանձին ծերանալ տեսը կ'երեւայ իրենց. Ներքին ձայն մը զիրենք կը խրատէ թեթեւաբարոյ Մոդթոդինէի պէս հիմնելու ծերութեան գաւառոն մը առնել և նոյն ձայնը կըզգացնէ նաև թէ գէշ ընտրութենէ՛ ընտ ընտրութիւն չըլլալն է, կըզգան թէ ամուրի կինը կիսատար է և ամուսնութիւնը միջոց մ'է կեանքի պարտքը աւելի քաջութեամբ վճարելու. բայց խիղճ ունին, ժուգով, հոգւով և սրտով պատուհասն ազատելու է, ինչպէս որ ըսած է Ժիւլ Լըմէդը։

Այրերը աւելի վարանոտ են ամուսնութիւններն ձգելու համար, կուզեն որ ընտրած կիներնին խորհած և դրոտած ըլլայ միասին կեալու, համբերութեամբ կեանքի փորձութիւնները, սակայն կը կարծեն թէ փիլիսոփայական քարին չափ դժուար է սանկ կին մը գտնել. չեն գիտեր թէ °րը աւելի լաւ է. ամուսնանա՞լ թէ ոչ: Սիլվէսդրի պէս կը խնդրեն կին մը որ կարող ըլլայ ձանձրանքի համբերելու և զոհողութիւն մը խրատելու, խեղճ Սիլվէստրը՝ որուն ուղեղին մէջ գաղափարները կեան, երբ Աբբա Թէատր, պատարագէն վերջ. կ'իմացնէ թէ իրեն համար ամուսնացած կին մը կը ճանչնայ,— չանացէք զայն առնել, կը յանձնարարէ քահանան, ժաննակով յարգէ գլխարկ մը, ժանիքակագոյն հէլուգչաս, գծուար ուստանոց կը կրէ, եկեղեցիին հրապարակին վրայ պէտք հանդիպէք իրեն։ Այդ ծանօթութիւնները չնորհիւ Սիլվէսդր դիւրութիւնով կը գտնէ Մարիանը և յաջորդաբար կանցնի նախաձեռնալու ճամբուն հանդրուաններէն, առնելէք կինը առեն կերպով չնորհալից է, քառն աօրեկան, ուղիղ գաղափութենով, դէմքը հաճոյալի. Սիլվէսդր ուրիշ բան մը չկրնար փափագիլ. բայց չկարծուի թէ աօով սիրտը հանդարտած է, արտկան խմացականութիւնը չմաքնել պէտք համարուէր, մարդ է, մարդը կը կասկածի և կը դատաապաշնէ, մէջտ սկեպտիկ գիտուն է, որ իր կորոյը կը շարժէ, անհաւատ Ս. Թովմասը որ ձառը վէրքին մէջ չդրած չէ հաւատար. այն աատենէն իսկ Սիլվէսդր աուն երթալով թեր ու դէմ տատրկութիւնները կը քննէ, կրակը աղթոռ կը կշռէ, տապտայ վճակին վրայ կը խորհրդածէ, անտարակոյս պէտք կարենայ երջանիկ ըլլալ կնոջ մը հետ որ գիտէ կարել, գրագիտութենէն կը հասկնայ և քիչ մը կերգէ, որ Շուպէաը և խոհանոցը կը ճանչնայ, բայց Մարիանի հանգամանը վրէն կը նեղէ, շատ կիներ կան որ աաքինի միանգամայն խոհեմ են. միայն թէ կատարեալ անկողմնակալութիւնով կը խոստովանի որ նէ զուարթ պէտք չէ թէ որ ինք երջանկացնէ, սրժէ կը հեռացնէ թէ իրարու դիւրաւ կը համաձայնին թէ որ մարդ նախախնամութեան տուած իշխանութիւնը պահէ. խոնարհ սարին տանց պէրճասիրութեան, որով շատ մը շ-ռիգէ գերծ մնալու բաղդաւորութիւնը կունենան։

Հեղահամբոյր Մարիանի գաւառութիւնը շատ պարզ է, ժառանգը հակուած մը ունեցած չէ. պարզութիւնով մը ինքզինքին ըսած է թէ՝ անշուշտ զինք ամուսնութեան պէտք խնդրեն և ուրիշ գաղափարական խոհս մը պատրաստած չէ, բայց երբ սիրող, հնազանդ և անձնուէր ընկեր մ'ըլլալ. Սիլվեսդր պաշտօնեած՝ ամուսնութեան գահէն կ'անցնի և զոհ է, սիրող կը մեռնայ վասն զի կը սիրէ, նոր պարտականութիւններուն հետ զօրութիւնը կունենայ և սէրը ընդունիլ կուտայ պարտաւորութեան իրականութենը.

—Շատ լաւ, պէտք քսեն մաս մը ընթերցողներ, Սիլվեսդր և Մարիանի երջանկութեան կը հաւատանք. բայց պաշտութիւն մ'է և մեզի համոզելու համար մէկ իրողութիւն հազար իրատ կ'արժէ։

Հարցումը իրաւացի է, տեա ուղղուած օրինակը, իրական կեանքէ պատառ մ'է և կարելի է գուշակել թէ ընթերցողներս դժուարահաճութեան ձեւին տակ առողջ գաղափարներ, հաւատասուն սկզբունք ունին. Նամակին ատրագրութիւններն են քաղաքացի խոհագոր և խոհաբարոյք։

Արդ՝ այդ ընտանիքը բոլորովին երջանիկ կը համարի ինքզինք, 7 տարուան նշանախօսութենէ վերջ (ազգակցութիւն անճանելը աշբմբայրիով) 3 տարուան ամուսնութիւնով եւ երկու զաւակով, խոհարարը սայլս կը գրէ. «Յարմար ամուսնութիւնը դժուար պատրաստուելիք համեմունք (սալցը) մ'է, այսու հանդերձ կարելի է յաջողիլ որ շատ աղուոր կ'ըլլայ. տար համար հաւասար չափ իրարու խառնելու է. բանականութեան, տարիքի, հարստութեան, կրթութեան և կրօնի պատշաճութեանց աետական տարրերը, զգացումի ազնուլ չմոռնալ, այնպէս որ միութեան մէջ լուկ բանավարութիւնը լսնթի հարուածը մը չափ սորկալի ըլլայ. սիրոյ պայմանագրին գանակը հարուած տալէն զգուշանալու է. բայց միւս կողմէ կինը իր անձին ընտրութիւնը արժանաւոր ընելու է, բաղարձակորէն ամուսնոյն ուղղելով իր արագքը, մտածութիւնները և փափաքը, առանց երբեք աւելի կամ նուազ կասկածելի ձեւերը մը տեղի տալու, անտարակոյս այդ խոհարարը յէշողութեանը մէջ պահած է Գրքեր սա նախադասութիւնը. «Կին մը աձինուն սքանչացման համար առեղծուած չէ, բայց միայն մէկու մը երջանկութեանը համար»։ Խոհարարուհին ալ խոհարարին կարծիքն է (բնականաբար) և կաւելցնէ թէ իր կարծիքով միակ համեմ մը յարմար է վերոյիշեալ համեմունքին քաղցրութիւն տալու, այն է համոզումը, զոր պէտք է ունենան ամուսինները թէ իրենց կեանքը միացնելով, յօդութիւնները և հաճոյքը հաւասարապէս պէտք բաժնուին. Նո՛ կամքի զօրութիւնը պէտք ունենայ երեններուն համար, կամ թէ որ կարելի է սաղէս ըսենք. ապագան զոյզ դուռը խորտակելու քաջութիւնը պէտք ունենայ, նէ՛ փոխագործաբար անոր պէտք տայ սիրոյն անուշութիւնը և անյայտ բնութեան մը շնորհը, շարադրութեանը մէջ կը նըշմարուի որ այդը սիրելուն համար հաճոյք կ'զգայ և լաւ գիտէ թէ միութեան մը մէջ կնոջ բերած լաւագոյն մասն է իր գորովին ուժը, վայրկեան կայ, ուր աժննագզեցիկ մարդն իսկ կը թուլնայ. ինքզինքէն ելած պէս է, այդ օրը ոչ խրատներ, ոչ խրատնոյ պէտք ունեցած հանգստութիւնը չպիտի տան. բայց միայն առք սէր մը, որ վհատութիւններու մէջ վեր վերցնելու գաղտնիքը ունի և որուն արժէքը կ'աւելնայ տանց աատանալու աուն համեմատութիւնով. (Հաստատութիւնը ամուսիններու կը թողում)։

Ի՞նչ դատեր կարելի է հանել մէկ և նոյն թերթի վրայ գրուած այս երկու նամակներէն. խոհարարուհին դըրէշ սիրելի խոհարարին յանձնելէն կարելի է հետեւցնել թէ սա իրենն է իր երջանութեանը մէջ և ինչպէս որ պէտք է զեկը բռնած է. Այս անձնան մեծագոյնքը, թերեւս անգիտակցօրէն պէտք սորվեցնէ իրեն թէ ընտանիքին պետին թողլով իշխանութիւնը, որ անոր կը վերաբերի. կինը կը գօհանայ իր երգերն իշխանութենէն ըլլալէն, ինչ որ իր ատրագրութիւնը չ'ենթադրեր, կնոջը՝ իր կարծիքները ամուսինին կարծիքներուն քով ապօրէն յայտնելը ինքնավստահութեան նշան մ'է. թէ չը վախնար իր ամուսինը կեանքը վկայ ունենալէն. արդ՝ բարոյագէտ մը արդարացի կերպով նկատած է որ կեանքի վկայ մ'ունենալը յառաջդիմութեան նշան է. ժողովուրդին ինքզինքին թողուելով իր պակասութիւններուն կը վարժուի և կ'ատրբնանայ, իսկ աբկորութեանը յանկէտ մ'ունենալով այդ թերութիւնները կուղղէ, երկու անձ իրար կը բանեն, իրարու կ'օգնեն և առս կատարելագործութեան այդ օրէնքն է ամուսնութեան բարձր իմաստը։

ՆՄՐԱՆ

1852ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ՏՕԳԹ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ

ԱՄԷՐԻԳԱԼԸ ՏԻՇ ԹԱԲԻԲԼԷՐԻ

Ն. 396 ԳԷՕՑԼԼՈՒՆՃՍ ՃՕՂՐՈՒ ՍՕԼՏԱ 396 Ն.

Ճանիր պիրատէրանէլէրինին իւսթ գաթընտա, Չիչէգ-ճիպանլարըն իւսթ գաթլարընտա)

Էն չէտին աղըզը օլան տիշլէրի միւքէմմէլ ալէթ վասըթասըյլա հիչ աճըսըզ չըգարըրլար. աղըզ իչին ինճիլէրի աղարթմաղ իչին տօզ պուլունուր տըր.

Նէվիճաա պիր ուսուլ իլէ տայմաքըլը, գարիֆ վէ Թազէ տիշին Թըրնագլար էյրէթի տիշլէր տագարլար, վէ խօշ կէօրէ էփլա-լանի պնէֆնի, ...

Ապըզ խասթալըգլարը Թէմամըյլա Թէտավի օլունըր, վէ ուշուշաբըճը իլաճլար վէ միւքէմմէլ քերրէթինլէր վասըթասըյլա աղըզ աղըզճը ...

Չիչ.—Ամէրիգա տաէթի մուճիպինճէ, գըշ մէվսիմինտէ բազար կիւնի լէրի տէ (իօղլէնէ գատար), վէ հէր կիւն (խօշ կէճէյէ գատար) Գէյօղլունտագի ... մաքինաւէ խասթա գապուլ օլունըր.

ԳԷՕՑԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐԻՔԵԱՍԸ

Սիրքէճիտէ Սուլթան Համամընտա

Թօբալեան խանընտա Ն. 24

Սաթըլըր էլպիսէլէրին մէթանէթ վէ բէսանէթի, պիչիմ վէ զէրաֆէթի վէ գումաշլարընըն նէֆասէթ վէ խալիսիյէթի վէ պախուսուս ֆիյաթլարընըն հիչ պիր մաղազանըն րէգաբէթ քապուլ էթմէյէճէկ տէրէճէտէ ֆէվգէլատէ էհվէնիյէթլէ բաղչէթը ումումիյէյի ճէլպ էթմիշ, հաղըր էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա պիրինճիլիկի իհրազ իթմիշ վէ հազըրի պիր չէօհրէթ գազանմըշ օլան Գ. Էրմէնեան մաղազասը պու քերրէ միւթէրիլէրինի պիր գաթ տահա մէմնուն վէ խօշնուտ իթմէք իւզրէ Եվրօբատան քիւլլիյէթլի վէ էն սօն մօտա վէ մէվսիմէ գումաշլար կէթիրէրէք, էն մէհհուր տաղտաղլալար վէ Թէրզիլէր մարիֆէթիյլէ իմալ իթտիրմէքտէ օլտուղընտան, էլպիսէ սաթըլըն ալաճագ զէվաթա մէզքիւր մաղազա Թավսիյէ օլունըր.

Մաղազայի մէզքիւր բաղչա կիւնլէրի աաչըգ սաաթ տըր.

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՊԷՍՑԻՒՔ ՀԱՃԷՐ ՎԷ ՍՄԱՐԼԱՄԱ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սիրքէճիտէ Սուլթան Համամընտա

Հաճուլլը խան սըրասընտա Նօ. 25

Իշպու մաղազանըն սահիպը Արտակ Մոսիկեան՝ քէնտի իսթիգամէթի սայէսինտէ բէգ չօգ միւշթէրիլէրին էմնիյէթ վէ թէվէճճիւհինի գազանմըշ օլուպ. պու տէֆաքի թէշէպպիւսինտէ տախի մուվաֆֆագըյէթը թամմէյէ նաիլ օլաճաղը հիւսն էմինդ տիր.

Հէր պիր մաղազատա էմսալի պուլունմայան պիր մագասատար աալմա հազըր օլուպ, էլպիսէլէրին էյի արգըլըղ էսպըլմաշը մէճուր տըր. Ֆիյաթլարը կէլինճէ՝ մալլէրին իւսթիւնէ գօնուլան ֆիյաթլարը կեօրիւլտիւքտէ օլ վագըթ միւսաագա ֆիքրի հասըլ օլմագ միւմքին օլապիլիր.

Ամիւէտի մուհավերէնին աէքգաթլա օգունմասը րիճա օլընըր.

—Էլպիսէմիզի Հաճի Շահին մաղազասընտան ալըյօրմ.

—Ու՜ֆ... ալթմըշ տօգուզ պարա նէրէտէ կէօրիւլմէնիշ քի՞մ չըգարտըղ։ Սրայա գատար քի՞մ հօբլամաղ.

—Աֆայի՜մ, պիլմէ՞զմիսինիզ, հէր քէսին մալիւմը տըր քի՝ քէնտի միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օլմագ իչիւն Հաճի Շահին՝ Հասօրուլը խանըն իւստ գաթընտա էնտի վէ շիմտի Սուլթան Համամընտա Հաճուլլը խան սըրասընտա 25 նումերօլը մաղազայա նագլ օլընմըշ տըր. Գիչարէ՝ ունուտ էլպիսէ սաթմագ խասուսընտա մուասըլմըշ օլտուղընտան, ռեքաբէթ թաքաթսըզ չըլմըյիւ գատար՝ սաթըլըգ կէօպ պէսբէտ, պագարլըղ, պագարլըղ վէ նիհայէթ պուլունը.... Միւշթէրիլէր հէմ սուհուլէթ քէնտիլէրինի գոլայլըգ վէ հէմ տէ էլպիսէ ֆիյաթլարը չըգարըր. Սըրանըզ պիլմէմէքլիկինիզ քի՛ բէքլէմէք նէյէ ..., ...

—Էյլէ իսէ՝ կիտէլիմ էլպիսէմիզի Հաճի Շահինտէն ալալըմ վէ տօսթլարը աախը թաալիւմ էտէլիմ....

Մաղազա բաղչա կիւնլէրի աչըգ տըր.

Սօն ֆիյաթ-Նումերօսը 2 ղ. տըր.

Թաքսիր խըրտէթի մէճաանէն տիր.

Ալ Փարէ իլէ սըմարլամա էլպիսէ սաթըր էտըլըր.

(Սիկկէր տէքիչ մագինասընըն իւսն իշլէտ սոն սուհիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա).

ՏՈՒՑՕՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Միւսքիրաթ պէյիյէ րէսմինին պրէնճի Թագսիթի միւտտէթի օլան 1317 սէնէսի մարտը Թէգարրուպ էթմէքտէ օլտուղընտան, Տէրսաադէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթանլարըն պէյիյէ նիզամնամէսինին 14ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտտէթը Թէէտիյէսի նիզամիյէ օլան շուպաթ իչինտէ պէյիյէ րէսմինի իֆա իլէ միւճէտտէտէն Թէզքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ նիզամնամէ մէզքիւրըն 10ընճի մատտէսինին սօն ֆըգրասը աճքամընա Թէվֆիգէն Տէրսաադէթ Միւսքիրաթ նէզարէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէկի, վէ րէսմը մէզպուրըն աճքըլըս միւճէտտէտէն Թէզքէրէ իթթասընա նէզարէթը մուսահիլէյհատա միւրաճաաթ օլընտուղըն տաաա բէթթարասընտա զամար կէլիւպ Թէզքէրէ ալմայանլար հազզլանընտա մուամէլէյի նիզամիյէնին պիլա թէխիր իճրա գըլընաճաղը մատտէ մէզքիւրէ մուճիպինճէ ալմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթ իթթիխազ գըլընտը.

29 քեան. սանի 316 13—11

ՏՈՒՑՕՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

Տուսյունը Ումումիյէնին Թահվիլաթը միւմթազէլէսինին 35 նօմէրօլը գուբօնը մուգաբիլինտէ 1901 մարտ 1/14տէն իթիպարէն 100տէ սարըմ ֆարզ Թէէտիյէ օլընաճագ տըր.

Ֆարզ Թէէտիյաթը՝ գուբօնլար իւզէրինէ զիքր օլընան մահալլէրտէ 1901 օգոստոս 1/14է գատար վուգուա պուլաճագ, վէ միւտտէթը մէզքիւրէ խիթամընտա սալընըզ Տէրսաադէթտէ Թէէտիյաթ իճրա օլընաճագ տըր.

9/22 փէպրուար 1901 8—6

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ԱԼԷՔՍԻԱՏԻ ԽԱՆԸՆՏԱ

Լ. ԳԱԼԱՄԻՏԱՍ

ԷՀԼԸ ՎՈՒԳՈՒՖ ՎԷ ՄՈՒՃԱՎԻՐ ՎԷ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՏ ՎԷ ՍԸՀԱՐԸՆՃԳԵԱՐ ՄԻՒՀԷՆՏԻՍ օլուպ հէր նէվ մաքինա վէ ֆապրիգա ալէթը վէ Թէֆէրրուաթը վէ լէվազըմաթը իւզէրինէ օլան Թէշէպպիւսաթընըզ Թէնէզզիւլէն քէնտիսինէ պիլտիրիլտիկինտէ իգթիզա իտէն մալիւմաթ վէ իրզահաթ տէրհալ վէրիլիր.

Մէմալիքը Շահանէտէ, քէնտիսինտէն զիյատէ պու ֆապրիգասը իմալ իթմիշ միւհէնտիս պուլընմատաղը կիպի, պու խուսուս իչիւն սաթըր քէնտիսի իլէ իւթիշարէ իտիլէրին մէմնուն գալաճագլարը պէտրէհի տիր.

Իշլէր վէ սըփարիշլարըն էն քիւչիւքլէրինէ պիլէ ֆէվգէլատէ տիգգաթ օ լունըր.

ՖԻՑԱԹ ԷՀՎԷՆ 40—36

ՆԱԳԼԸ ՄԷՔԵԱՆ

Ա. վէ Խ. Խօրասանճեան գարտաշլար Թիճարէթխանէսի՝ Սրօղաթ Գագ Թիճարէթ էվինին սանընտագի սօգագտա՝ Սէյտանճըգ Համամէսինտէ, Վիթալ Խանը ալթընտա, քէնտիսինէ մախսուս օլան մաղազայա նագլ օլընմըշ տըր.

Մէզքիւր Թիճարէթխանէ զաթէն մէվճուտը օլան պէօյիւք մըգտար մալլէր իւզէրինէ, եագը իչիւն վէ Թազ իթմէկէ մախսուս օլարագ լիւզումը օլան հէր տիւրլիւ քաղըթլար, տէֆթէրլէր, գալէմ տաաասընա մախսուս լէվազըմաթ վէ սաիրէ իլավէ իթմիշ կիպի, Եհվէն ֆիյաթլարլա, աղ վէ չօգ մըգտարտա սաթըլը պու միւ-նասէպէթլէ իլան օլընըր. Թաղ իթմէք իչիւն վէրիլէճէք սըփարիշլէր տախի մուվաֆֆագըյէթլէ վէ սուրաթլէ իֆա օլընըր.

15—6

ՕՊԷՐԱԹԷՕՐ
ՏՕԳԹՕՐ ԽԱԼԻՏ ԻԶԶԷԹ ՊԷՅ

Էրքէք վէ գատըն ազօ թէնասիւլիյէ խաստալըգլարը թապիպը խուսուսիսի Պաղչէ Գափուսընտա Էսկի Զապթիյէ ճատտէսինտէ Գոճամանօղլու խանը գարշըսընտաքի մուայէնէխանէտէ ճումատան մաատա հէր կիւն էօյլէնտէն աքշամա գատար պուլունուր։

Համիտիյէ աթֆալ խաստախանէսի պաշ օպէրաթէօր վէ ճէրրահը օլան Տօգ. Խալիտ պէյ՝ հէր նէվի չօճուգ վէ գատըն խաստալըգլարը իլէ կէրէք էնէ պաշլամըշ վէ սէնէլէրճէ էսկիմիշ պէլ սօղուգլուգըը, սուրէթը գաթիյէտէ վէ պիր տահա թէքէմմիւլ էթմէմէք վէ խորար էօյլէ, մէսանէ վէ նուժուրթալարտա հիչ գարար վէրմէմէք իւզրէ, պիր գաչ կիւն զարֆընտա գօլայլըգ վէ սիւրաթլա տըրը վէ սըզը հիչ վէրմէյէրէք վէ ֆրէնկի իլէթի իլէ ֆրէնկի եարալարընը գանա չիբպինկտա ուսուլի իլէ թէտավի էթմէկտէ պուլունտուղունտան զաթընը թէմամ էտիւրլէրիմ վէ թէշվիյէ խոտէր։ 3—1

ՍԱԹԼԸԳ ՔԵԱՐԿԻՐ ԽԱՆԷ

Արնավուտքէօյիւնտէ Եալը Քէօշկիւ ճատտէսինտէ 5 օտալը վէ պաղչէ վէ սարնըճը միւշթէմիլ վէ հէր իքի սօգագա նազըր 48 նումէրօլը քեարկիր պիր խանէ սաթըլըգ չըգարըլտըղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ Ճէլէպէլ Շարքէյէ կողէթասը խըտրէխանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 15—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 5 մարթ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097—13
Օսմ. էսհամը ութլալը	23—87
» » գարանթիլ	24—87
» » » Բ	48—75
» » » Գ	27—12
Օսմանլը Պանգասը	11—87
Մըսըր տուր. մուքթ.	106—75
Չուկուր խըթէգտըկը	81—
Թամպի Բօրճը 3 ալ վատէ	25—37

Բարիզ 5 մարթ

Օրտուն. էսհ. 3 % ֆր.	102—22
» » 4½ %	103—80
Եէնի Օսմ. էսհամը ութլալը	24—22
» » » գարանթիլ	24—27
Միւթէֆէրրիգա	
Բուժէլի ղըմէնտըֆէրլէրի	114—50
Օսմանլը Բէժիւր էսհամը	312—
» Պանգասը	550—
Գրէտի Լիօնէ	1074—
Իթալիա էսհամը	95—65
Բարոսիթէ Թիւրք	503—
Օսմանիյէ	472—50
Ճունտ Օթօման	515—
Մաժիքոլ	73—25
Բրանատուալ	87—75
Թամպի 3 ալ վատէ	25—20

Վիեննա 5 մարթ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240—90
Բուժէլի ղըմէնտըֆէրի ֆի.	108—20
Օսմանլը Բէժի ...քս	297—

Պէրլին 5 մարթ

Բուժէլի ղըմէնտըֆ. (մարգ)	112—70
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—28
Թուրքիյէ	216—25

Պրիւքսէլ 5 մարթ

Բուժէլի Շըմէնտըֆէրլէրի	113—75
Բանթ Օթօման	93—95

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Թահվ. Ումում. ալիւն գօչ. գուբ.	25—20
» » » էն իւքսէք	25—24
» » » էն աշաղը	25—18½
Գավ. ատտալ. ութլալը	25—19
Բուժէլի ղըմէնտ. աքչէ գըմ.	112—50
» » էն իւքսէք	113—
» » էն աշաղը	112—50
» » »ջլայթ	112—25
Աքչէ ֆօրին	—
Բէրօտ	—
Հէմնալէսի	—

ՊԱՆՔԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի ագսիօնը Օս. Լի.	14—
Միւքարէֆթ Ա.	—91
» Բ.	—5½
Թրամվայ	6—25
Թունէլ	1—90
Օսմանլը Պանգասը	60—
Տօֆիւքճիլէր	4—10
Գրէտի Լիօնէ	1—06
Օսմանլը Օթօման Ի. Լ.	9—14
Լօթօր	090—
Պանգ Նասիօնալ	405—50
Գումբանեա	84—
Քէթ ...	450—50
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն	264—50
Աէտօօլը շըմ. ագսիօնը	9—50

ԱԳՃԵԼԵՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղը. տան	
Իկիլիզ լիրասը	108—08
Ֆրանսըզ	098—30
Ինկիլիզ լիրասը	110—08
Ֆրանսըզ ալթունը	87—27
Րուպ	91—
Պէշլիկ մէճիտիյէ	31—08
Ալթըն գըյմէթը	8—65

ԽԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—87
Բարիզ 3 ալ վատէլի	22—92
Բէրլին	18—52
Վիեննա չէք (գուրուշ)	21—75

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ մուպայէա օլունաճագ եօգ սէպզէմիյէ թավուգ, հինտի վէ սաիրէնին միւնագասասընտա պաշլանըլաճաղընտան, իթալյա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աղճէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհապէն Խազինէի ճէլիլէի միւշարիւլէյհայա կէլմէլէրի։

19 չուպաթ 316 3—1

Պրկա սանճագը տախիլինտէ Էղինէ գազասընտա Թաղի Պայրամիչ նահիյէսինին Գարանլըգ Տէրէ վէ Գուզու Ֆարգլըգը հուտուտը տախիլինտէքի Գազ Տաղը նամ մըրի օրմանլարընըն Թային վէ Թահթա խութլէնէ հուտուտը տախիլինտէ պէհէր սէնէ 2500 մէթրօ միքեապ հեսապըյլա 6 սէնէ զարֆընտա 15000 մէթրօ միքեապ աղ վէ գարա չամ քէրէսթէսի գաթ վէ իխրաճ վէ իւրուճ օլունմագ վէ շէրաիթը իհալէ վէ թէավիյէի պէտէլըթը օլ պարատէ թանզիմ վէ թէսթի գըլընմագ օլան մուգավէլէնամէսի ահքեամընա թեվֆիգան օլմագ վէ 317 սէնէսի մարթընըն 24իւնճի ճումա էրթէսի կիւնիւ աքշամընա գատար տէվամը միւզայէտէսիյլէ պէտէլը մուգաբբէլէի հատտը էթթիւտալ կէօրիւլիւր իսէ գարարը մուվագգաթը քէշիտէ վէ 48 սաաթ միւտտէթլէ ասգըյա թալիգ իւհլէրէք 100տէ 3ուէն նօգսան օլմամագ իւզրէ վուգու պուլաճագ զամ-յիմին գապուլ վէ իհալէի գաթիյէսինին իճրասը հագգընտա մուամէլէի լազըմէսի իճրա գըլընմագ իւզրէ գիւզ օլունան 15000 մէթրօ միքեապ աղ վէ գարա չամ քէրէսթէսինին պէհէր մէթրօ միքեապընա լիրաի Օսմանի 100 ղր. հիսապըյլա 30 ղր. պէտէլ իլէ թալիպ զուհուր էյլէմիշ օլտուղընտան, պէտէլը մէզքիւր իւզէրինէ զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՝ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա տէբոզիթօլարըյլա պէրապէր Տէրսաատէթտէ Օրման վէ Մէատին վէ Զէրաաթ նէզարէթը ճէլիլէսինէ, վէ մահալլինտէ Պրկա սանճագը Օրման սէր միւֆէթթիշլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լըզումը իլան գըլընըր։

19 չուպաթ 316 3—1

	Պէհէր մէթրօ քէյլէսի Ղր. Բր.
Ինկիլիզ բիրինճի՝ գըյէր ճէտուիլ 360,000 իլա 400,000	1 05
Մըսըր բիրինճի՝ գըյէր ճէտուիլ 9500 իլա 12000	2
Շէքէր՝ գըյէր ճէտուիլ 65000 իլա 68000	2
Նօհուտ՝ գըյէր ճէտուիլ 14000 իլա 16000	1 05
Լահմը զանէմ՝ գըյէր ճէտուիլ 15000 իլա 18000	4

Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնէն պալէտաէ մուրաքքամ էլ մըզգուր 5 գալէմ էրզագըն գիյըլէրինտէ մուհարրէր ֆիյաթլարը թալիպլէրի էօնտէլէրինտէ պուլունտուղընտան, վէ չէհրը հալէ Բուժինին 26ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ հէր գաչ բարտա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 թէնզիլ օլունուր իսէ գապուլ օլունաճաղընտան պինաէն, նօգսանլարըյլա իթա իթմէք վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

20 չուպաթ 316 5—1

Թամիրաթը ճիւզիյէլէրի միւսթէճիրլէրինէ աիտ օլմագ իւզրէ 317 սէնէսի Րուզը Հըզըրընտան իթիպարէն պիր սէնէ միւտտէթլէ մէվզէր միւզայէտէյէ գօնուլան մուսագգաֆաթ։

Մէճիտիյէ 19 ղր. հիսապըյլա պէտէլըտը

Ղր.	Էվգաֆը միւլհագատան
49900	Ուսքիւտարտա Ղալի Իսա պէյ վագֆընտան չիֆթէ համամ.
13500	Ուսքիւտարտա Ղալի Իսա պէյ վագֆընտան մա տէքքաքէյն Գօբան խանը.
1502	Ուսքիւտարտա Ղալի Իսհագ պէյ վագֆընտան Սուլը խան.
	Էվգաֆը մազպութէտէն
16000	Գօժանօվա գասասընտա Թաթար Սինան պէյ վագֆընտան տէյիրմէն.
8600	Գօժանօվա գասասընտա Իպրահիմ պէյ վագֆընտան տէյիրմէն.

Պալէտաէ պէրվէճհը միւֆրէտաթ կէօսթէրիլէն 5 գալէմ ազարաթը մէվգուֆէնին պիր սէնէ միւտտէթլէ թալիպլէրինէ իճարէ օլունմագ իւզրէ մէվզէր միւզայէտէյէ չըգարըլտըղը՝ Գօժանօվա էվգաֆ մուհասէպէճիլիքինին իշարընտան անլաշըլմըշ օլտուղընտան, աքսարաթը մէզքիւրէյէ թալիպ օլանլարըն՝ 317 սէնէսի մարթընըն 31ինճի կիւնիւնէ գատար 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին աքչէսինի միւսթասհապէն Տէրսաատէթտէ Էվգաֆը Հիւմայուն Մուհասէպէի Ումումիյէ խալէմինէ, վէ մահալլինտէ մէճլիսը իտարէի Էվգաֆ մուհասէպէճիլիքինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

19 չուպաթ 316 3—1

Պուլկար Տաղը մատէնը Հիւմայունըն սէնէի հալիյէ հասըլաթընտան օլարագ մէվճուտ պուլունան 412 թօրպէմը ճէտուիլ վէ 646 միչար թօրպէմ ալթուն իլէ 48847 թօրպէմը ճէտուիլ վէ 21 միչար թօրպէմ սիմը խալիս՝ չէհրը հալը Բուժինին 24իւնճի ճումա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 9տա գարարը մուվագգաթը վէ 48 սաաթ սօնրա տա իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունմագ իւզրէ մէվզէր միւզայէտէյէ գօնուլտուղընտան, իճիւիլա արզու էտէնլէր պուլունուրլարը՝ տէբոզիթօլարընը միւսթասհապէն Օրման վէ Մէատին վէ Զէրաաթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լիւզումը իլան օլունուր։

20 չուպաթ 316

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտալէրինին նըսֆը լիրա 100 ղը. տան նագտէն իւֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէկիզ իլէ մախսուսըն թէգսիթ օլունմագ իւզրէ գասանլարը 4 հաֆթա իլանըն 4ինճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ իշպու 1316 սէնէսի չուպաթընըն 19ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրըն 26ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար սօն միւզայէտէսի իճրա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 գըմմ գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ գըյմէթը մուխամմէնէնին էօշրիւնէ միւսավի թէէմինաթ աքչէլէրի իլէ պէրապէր Մահլուլաթ խալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

..4000 .. 3500. — Թաթավլատա Եէնիչէհրտէ Տէյիրմէնճիլէր սօգաղընտա 16 նումէրօլը թէրպիէն 86 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 44 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Շապան.

..1670. — Պաղչէ Գափուսընտա Շէյխ Մէհմէտ Գէյլանի մահալլէսինտէ Թաշ խան տէրունինտէ 22 նումէրօլը թէրպիէն 22 ղըրա արսատա մէպնի պիր պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի. Էօրիւճի Հիւսէյին.

..2668. — Ավրաթ Բազարընտա Ճանպազ մահալլէսինտէ Թաթլը Գույու սօգաղընտա 27 նումէրօլը թէրպիէն 54 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆայը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին սիւլսան հիսսէսի. Շապան.

..15000. — Պէյքէթլաշտա Շէնլիք Տէտէ մահալլէսինտէ Ատա սօգաղընտա 25 նումէրօլը թէրպիէն 110 ղըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 90 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ.

..40000. — Այասօֆեայի Սաղիր մահալլէսինտէ Քիւչիւք Այասօֆեա ճատտէսինտէ 49 նումէրօլը թէրպիէն 2350 ղըրա արսատա մէպնի տէրունինտէ 1 պարագա վէ 4 գույու վէ 1 մահզէնի միւշթէմիլ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Մուսթաֆա.

..1000. — Կէտիք Բաշատա Սիւվան Ալի մահալլէսինտէ Բուլխան սօգաղընտա 8 նումէրօլը թէրպիէն 100 ղըրա արսատա մէպնի տէրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ պիր գըթա արսանըն 8 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Մուսթաֆա.

..1750. — Ուսքիւտարտա Տէրբալը մահալլէսինտէ չըգմազ Արապլար սօգաղընտա 8 նումէրօլը տէրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ թէրպիէն 350 ղըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Էօրիւճի Հիւսէյին.

..6000.. պէտէլը միւզայէտէսի 3600. — Ալթը Մէրմէրտէ Սէյտ Էօմէր մահալլէսինտէ Սիվրի Մէյտանը սօգաղընտա 2 նումէրօլը թէրպիէն 90 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 72 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Համզա.

..625. — Թօփին գուրպինտէ Խարաճը Մուհիէտտին մահալլէսինտէ Տէմիրճիլէր ճատտէսինտէ 36 վէ 38 նումէրօլը թէրպիէն 45 ղըրա 2 գըթա տիւքքեանըն արսալարընըն րուպ հիսսէսի. Հաճի Հիւսէյին.

..17700. — Գատը գարիյէսինտէ Աչըգ Պէյ մահալլէսինտէ Հայտար ճատտէսինտէ միւքէրրէր 60 նումէրօլը թէրպիէն 150 ղըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 280 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Նաջիֆ.

..11250. — Ալթը Մէրմէրտէ Սէյտ Էօմէր մահալլէսինտէ Քիւչիւք Համամ սօգաղընտա 26, 28 վէ 30 նումէրօլը թէրպիէն 428 ղըրա արսատա մէպնի 15 օտա վէ 6 սուֆա վէ 295 ղըրա պաղչէյի վէ 1 սու խազինէսինի միւշթէմիլ վէ չէհրի 316 ղը. քիրայը 3 պապ մէնզիլին րուպ հիսսէլէրի. Էօրիւճի Հիւսէյին.

..1750. — Մէվլէվիխանէ Գափուսընտա Այտըն Քէթխիւտա մահալլէսինտէ Մէվլէվիխանէ Գափուսը ճատտէսինտէ 84 նումէրօլը թէրպիէն 100 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ.

..42250. — Գատըրկատա Պօօթան Ալի մահալլէսինտէ Սէրայ Իչի Գիյիւնսի սօգաղընտա 43 նումէրօլը թէրպիէն 253 ղըրա արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 66 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Բէճէպ.

..2750. — Ագսարայտա Ալիմ Պէյ մահալլէսինտէ Աարիֆ Խօճա սօգաղընտա 5 նումէրօլը թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա 1 սուֆա 1 գույույը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բէճէպ.

..4000. — Սալմա Թօմրուգտա Քէթխիւտա մահալլէսինտէ Գասապ սօգաղընտա տէօրթ նումէրօլը թէրպիէն 110 ղըրա արսատա մէպնի 4 օտա 1 սուֆա 1 գույույը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլսան հիսսէսի. Բէճէպ.

..2500. — Էյուպտա Պապա Հայտար մահալլէսինտէ Բուհէյլ սօգաղընտա 1 նումէրօլը թէրպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի 4 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 16 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բէճէպ.

..7500. — Ահմէտիյէտէ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Սօֆուլար ճատտէսինտէ 99 նումէրօլը թէրպիէն 192 ղըրա արսատա մէպնի 7 օտա 2 սուֆա 1 գույու վէ 35 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի. Բէճէպ.

..30000. — Գատըրկատա Պօօթան Ալի մահալլէսինտէ Բէլթէզ Բաչա ճատտէսինտէ 15 նումէրօլը թէրպիէն 217 ղըրա արսատա մէպնի 11 օտա 4 սուֆա 1 գույու վէ 477 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ.

..9000. — Բումէլի Հիսարընտա Մօլլա Ֆէնարի մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգաղընտա 1 վէ 3 նումէրօլը թէրպիէն 170 ղըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 330 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ մուգատաէլը պիր էլէքմ 2 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ.

..11175. — Գալաթա Քէմէն Գայա ճատտէսինտէ 26 նումէրօլը թէրպիէն 180 ղըրա արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 1 մահզէն վէ 965 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Համզա.

..10000. — Էյուպտա Ճամի Քէպիր մահալլէսինտէ Վարօր Իսքէլէսի ճատտէսինտէ 6 նումէրօլը թէրպիէն 2000 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 պաղչէյան օտասը վէ 1 քէպիր գույու վէ սէնէվի 1000 ղը. քիրայը միւթէհամմիլ միւլք մա կէտիք պիր պապ գօօթանըն սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ.

..12842. — Գալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ 63 նումէրօլը թէրպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 160 ղը. քիրայը միւլք մա կէտիք պիր պապ քիւրէքճի տիւքքեանընըն 120 սէհիմտէն 33 սէհիմ թամ, վէ 2 սէհիմին րուպ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ.

..19165. — Գալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ 54 նումէրօլը թէրպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 160 ղը. քիրայը միւլք մա կէտիք պիր պապ քիւրէքճի տիւքքեանընըն էլլի սէհիմ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ.

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

Ալաֆր. մարսըն 7նճի բէնչշէնպէհ կիւնիւ աքշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Շարգօնէնին սիւվար օլտուղը Սէնէկալ վափօրը՝ Զանազգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Նափօլի վէ Մարսիլեայա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Ալաֆր. մարսըն 8նճի ճումա կիւնիւ աքշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գարթան Գոմպըն սիւվար օլտուղը Օրէէնօ վափօրը՝ Զանազգալէ, Գալլիպօլի, Սէլանիկ, Շիրա, Բաթրաս, Մարթինիքա, Հավր, Տիւնքերք վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բառ-Լիօն-Մէտիթէռանէ շըմէնտըֆէր գումբանեասըյլա գարարլաշտըրըլան թէրթիպ իւզրէ Բարիզ իչիւն ալընաճագ պիլէթլէրին ֆիյաթը պէրվէճհը աթի տիր.

Պէյօղլու բօսթալարըն 1ինճի մէվգիի 320, վէ 2նճի մէվգիի՝ վարօր վէ պիրինճի մէվգի շըմէնտըֆէր պիրլիքտէ օլարագ 242 ֆր. վէ իքինճի մէվգի վարօր վէ շըմէնտըֆէր 230 ֆր. օլուպ, հէր վարօրլարընտա եալընըզ 1ինճի մէվգի վարօր վէ շըմէնտըֆէր 245 ֆր. տըր։

ՍԻՆԿԷՐ

Զաթը հազրէթը Շէհրիյարինին աթըգիչ մաքինալարը միւթէահհիտի

Գ. ՆԱՅԹԼԻՆԿԷՐ

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ թագտիր օլունմըշտըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պիւյիւք ֆապրիքալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Սինկէր գումբանեասը՝ շիմտիյէ գատար վուգու պուլան միւթէատտիտ սէրկիլէրտէ մուվաֆֆագըյէթէ տէօրթ եիւզտէն զիյատէ միւքեաֆաթ վէ մէտալեալարա նաիլ օլմուշ տըր։

Շարգ իչիւն Սինկէր մաքինալարընըն եէկեանէ տէբոզիթէրը պուլունան Մ. Ժ. Նայթլինկէր՝ վիլայաթը Շահանէնին քեաֆֆէսինտէ շուպէլէր թէսիս իթմիշ տիր։

Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա Տօզքոբ Եօլտա Գալաթա Պէշիքթաշտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա։

Գալաթատա (Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա։ (Թրամվայ սթասիօնընըն գարշըսընտա։

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա նումէրօ 2։

Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա նօ. 13։

Թաշլըմալէրինտէն սագընմագ իչիւն պալլատէքի մարգանըն՝ մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլունմասընա տիգգաթ իթմէլի։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՎԷ ԻՄԹԻՅԱԶԼԸ ՍԻԿՕՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ ՎԷ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ՖՐԳ, 7,500,000

1899տա մէրի իւլ իճրա էտիլիր սիկօրթասը պէտէլի Ֆրգ. 19,534,276
» » » » եանկըն » » » 460,267,203
» » » » » » բըիմ » 1,433,965

Էօմիւր խուսուսընտա վէ չօճուգլար իչիւն միւթէատիլ շէրաիթ իլէ սիկօրթա ագտ իտէր։

Եանկընա գարշը հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկօրթա ագտ իտէր։

Նագլիեաթը պահրիյէ հէր նէվի գարշը մալ, էմթէաը նագլիյէ վէ վափօր սիկօրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18 %, 1899տա 16 % թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին պանքէրլէրի: (Տէրսաատէթտէ Գրէտի Լիօնէ, (Լօնտրատա Անկլօ Աւսթրիան Պանգ, (Սօֆեատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Սթամպօլ ճիհէթի աճէնթէսի Բ. Գ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ — Թիւրքիա իչիւն ումում աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Սուլթան-Համամ, Տիգրանեան խան։ Գալաթա Մէրթէքանի սօգագ, Ճէզաիր խան։

Թիւրքիա իչիւն ումում միւֆէթթիշ Ա. ԿԻՐԵՃԵԱՆ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՕՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխլի Ֆէրմանը ալիշան մուճիպինճէ թէշէքքիւլ էյլէմիշ տիր։

Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ հարիգ վէ տէնիզ վէ հայաթ վէ նագլիյաթ սիկօրթալարը մուամէլաթընը իճրա իտէր։

Իտարէխանէսի.—Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէքի Եէնի խան տախիլինտէ։

Գալաթատա աճէնթէ՝ Մ. Ալպէր Սիմըն, Վօյվօտա սօգաղընտա Թօկօրեան խանընտա Նօ. 67։

Սթամպօլ ճիհէթի աճէնթէսի՝ Օսմանլը Պանգասը շիւպէսի, Եէնի Ճամի ավլուսընտա Օսմանլը բօսթախանէսի գարշըսընտա։

Սթամպօլ ճիհէթի աճէնթէ վէքիլի՝ Մ. Ի. Զատօֆ, Մարբուճճըլարտա Զօրպալը խանտա Նօ. 21։

ԼԱՆԳՈՐ

ՇԱՐԳԸՅԱ ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸՆԸՆ ԷՆ ԷՍԿԻՍԻ, ԷՆ ՄԷՇՀՈՒՐԸ ՎԷ ԷՆ ԵԱՑԿԸՆԸ

Բէֆալէթ աղչէսի 147 միլեօն — 1871տէն 1897 սէնէսինէ գատար թէէտիյէ օլընան աղչէ 239 միլեօն

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷ

Մ. Մ. Գօնթ Էտմօնտ Զիւշ՝ միւշավիրը խասսը իմբէրաթօրի վէ գրալի բէիս,
» Րօտոլֆ Հօյօս՝ բէիսը սանի,
» Ժօզէֆ Հօյօս՝ միւշավիրը խասսը իմբէրաթօրի վէ գրալի,
» Գօլօմօն Նագօ՝ միւշավիրը խասսը իմբէրաթօրի վէ գրալի.
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն,
Թէօտոր Բօնձէն,
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ։
Հիւքիւմէթ Գօմիսէրի,
Մ. ԺԱՆ ՄԻԽԵ միւշավիրը միւքէլլէֆ իմբէրաթօրի վէ գրալի,
Ումում աճէնթէ ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

ՇԱՐԳ ԻՋԻՆ ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹ. Պէյօղլունտա Թիւնէլ մէյտանընտա Սարաֆօղլու խանընտա։